

Tanári mesterképzési szak ember és társadalom műveltségterületi tanár szakképzettség

képzési és kimeneti követelményei

A szakképzettség oklevélben szereplő,

- magyar nyelvű megjelölése: *okleveles, ember és társadalom műveltségterületi tanár*;
- angol nyelvű megjelölése: *teacher of specialization of people and society*.

A **képzés célja** az alapképzésen vagy más felsőfokú végzettség keretében szerzett szakképzettségre, illetőleg ismeretekre alapozva a közoktatásban, a szakképzésben és a felnőttképzésben az oktatási, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatokra, továbbá a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására való felkészítés.

A 8.3. pontban foglalt szakterületi általános ismereteken túli, sajátos ismeretkörök:

Szakterületi ismeretek:

A következő tématerületek diszciplináris ismereteinek oktatási-nevelési céllal történő összekapcsolása, rendszerbe foglalása különös tekintettel a történettudomány, a pszichológia, a szociológia, a kulturális antropológia ismeretanyagára, valamint a közgazdaságtan, a jogtudomány, politológia és a filozófia vonatkozó ismeretköreire.

- A kultúra. Hagyományok és értékek a kultúra intézményeiben, a tárgyi környezetben, a viselkedésben és a mentalitásban. A civilizáció. A kulturális identitás. Nemzeti kultúra és nemzettudat. A magyar művelődéstörténet főbb jellemzői. Európai integráció és kulturális közösség.
- A társas kapcsolatok és az emberi személyiség. Az ember társas magatartásának evolúciós alapjai. Interperszonális kapcsolatok: érzelmek, megismerés, viselkedés. Szocializációs folyamatok és az énkép alakulása. A személyiség szerkezete és konzisztenciája. Választási szabadság és a döntések tudatossága.
- A biológiai és a társadalmi nemek. A nemek evolúciós jellemzői. A nemek kultúrtörténete és pszichológiai sajátosságai. Deklarált nemi ideológiák és implicit viszonyulások a társadalomban és a művészetekben.
- A termelés és a gazdaság. A klasszikus közgazdaságtan alapfogalmai: a javak, az árucseré, a pénz, a tőke. A technikai fejlődés kölcsönhatása a társadalmi és természeti viszonyokkal. A modern piacgazdaság előfeltételei, intézményei és szabályszerűségei. A gazdasági fejlettség mutatói, válság és stabilitás gazdaságtörténete. A fogyasztói magatartás és következményei.
- A társadalmi szerkezet. Csoportok, tömegek és szervezetek a társadalomban. Az állam és funkciói. A társadalmi tagolódás dimenziói, társadalmi típusok és hierarchiák. A társadalmi kommunikáció rétegződése és csatornái. A társadalmi esélyegyenlőség és a hátrányos helyzet.
- Csoportközi viszonyok. Az előítéletek és sztereotípiák szociálpszichológiai elméletei, kísérletek, a társadalmi egyenlőtlenségek rendszerszerű működése, a csoportközi konfliktusok kialakulása, fennmaradása és megszüntetésük lehetőségei, történeti összehasonlításuk. A társadalmi traumák több generációs hatásai, a kollektív és a személyes emlékezet, viszonyuk a történelemmel.
- A társadalmi változások. Az egyéni és csoportérdekek érvényesítése, társadalmi konfliktusok. A háború és következményei, a terrorizmus. A forradalmak dinamikája.

Társadalmi szerződések. Reformok és stratégiai fejlesztés. A társadalmi programok hatékonyságának értékelése.

- A társadalmi közélet. A politika szerveződési formái és intézményei. Uralmi rendszerek és államformák. Közgondolkodás és ideológia. Tekintélyelvű és diktatórikus berendezkedések. A plurális demokrácia. A társadalmi mozgalmak, pártrendszer és pártpolitika. A politikai meggyőződés és a választói magatartás.
- A társadalmi normák. A normák funkciói és fajtái. Az erkölcsi szabályok, valláserkölc és a szekularizált civil erkölcs. A jogi szabályozás: jogalkotás, jogi szankcionálás és igazságszolgáltatás. Az emberi és állampolgári jogok. Erkölcsi magatartás, érzelmek és tudatosság.
- Az életút és az életmód. A születés, a gyermekkor, a betegség és öregség, a halálozás kultúrtörténete. Az egészséges élet feltételei, az épített és természetes környezethez való viszony. A munka és a szabadidő. Testkultúra, élménykeresés és szórakozás.
- A társadalom és az egyén megismerése. Laikus és tudományos ismeretek a társadalomról és az emberről. A laikus ismeretszerzés buktatói. A gondolkodás egyéni stílusa. A tudományos ismeretszerzés típusai, forrásai, eszközei, rendszere. Tételek és kételyek a társadalmi törvényszerűségekkel kapcsolatban.
- A modul céljaihoz kapcsolódó pedagógiai folyamatok – mint a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és az állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, az épített és természetes környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus, értékeket védő magatartás fejlesztése, a demokratikus intézményrendszer használatához szükséges ismeretek és képességek kialakítása – tervezéséhez, irányításához szükséges ismeretek.

Szaktárgyszertani ismeretek:

- Emberismeret, társadalomismeret, társadalmi ismeretek, állampolgári ismeretek; az interdiszciplinaritás kérdései. Kiemelt nevelési területek: állampolgári nevelés, multikulturális nevelés, médiapedagógia, környezeti nevelés, emberi kapcsolatok.
- A társadalom- és emberismeret tanításának története Európában és az Amerikai Egyesült Államokban és Magyarországon. Tantervi modellek, eltérő megközelítések. A jelenlegi hazai szabályozás: Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, érettségi követelmények.
- A társadalom- és emberismerethez tartozó kompetenciák azonosítása és értelmezése.
- Tantervfejlesztési dilemmák, döntési pontok az Ember és társadalom műveltségi területen. A tantárgyi integráció lehetőségei. A tanár tervezőmunkája: tématerv és óravázlat készítése. Tankönyvek és más taneszközök.
- A projektmódszer, kooperatív és dramatikus technikák alkalmazása az ember- és társadalomismeret tanításában. Az ellenőrzés és értékelés módszerei.

Oktatási Hivatal nyilvántartásában szereplő adatok

A tanári mesterképzési szak **ember és társadalom műveltségterületi tanár** szakképzettségére vonatkozó adatok:

- a) A képzés besorolása: pedagógusképzés képzési terület
- b) Szakirányok: -
- c) Megszerezhető szakképzettség: okleveles ember és társadalom műveltségterületi tanár
- d) A képzés nyelve: magyar
- e) A képzés helye: Székhelyen (Miskolc)

- f) A nyilvántartásba vétel ideje: OH-FHF/481-4/2010. sz. határozat jogerőre emelkedése
- g) A meghirdetés kezdő tanéve: 2010/2011. tanév
- h) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- i) Képzési együttműködések:-
- j) A képzés közös képzés keretében történő megvalósítására vonatkozó adatok: -
- k) Közös képzés esetén az adminisztrációt ellátó intézmény azonosítója: -
- l) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
 - Szenátus 347/2009. sz. határozata (2009. október 21.)
 - MAB 2010/1/XIV/61. sz. határozat
- m) Szakfelelős oktató neve, oktatói azonosítója: Dr. Gáspár Csaba László, 72131948736